

Selma
Holmquist
skriver
reise-
brev fra
Berlin

Side 16 og 17

Tre interessante kjellerkvelder Side 10

Cathrine Iversen til
Domkirkekjelleren
13. februar.

Halvor Nordhaug til
Domkirkekjelleren
12. mars.

Tor Aksel Busch til
Domkirkekjelleren
9.april.

DOMKIRKEN I SENTRUM

NR 1 VINTER OG VÅR 2024

– Å ta imot folk som kommer til gudstjeneste er noe av det flotteste jeg vet om, sier Line Henriette Holten, som er ny menighetsrådsleder i Domkirken. Hun stortrives med oppgaven som kirkevert.

Foto: Erling Omvik

Hvem kan gå til nattverd? – Side 6

ER DET HÅP?

Tekst: Kåre Rune Hauge

Vi lever i en urolig verden, med krig i Midt-Østen og krig i Ukraina. Vi lever i en krevende tid der det er dyrtid for mange. Det er flere som strever med å få endene til å møtes.

JEG UNDRER MEG noen ganger: Hvor er Gud i dette? Hva vil han at jeg og vi som kirke skal være og gjøre i tider som dette? Å tro på Gud gir oss ikke enkle svar. Allikevel tror jeg på dette. Vi er aldri alene. Jeg tror på Guds løfte om at jeg aldri er alene. At jeg aldri er overlatt til meg selv.

Jeg tror at Gud er nær! I en urolig verden er jeg og vi en del av svaret, når mennesker spør: Hvor er du Gud i alt dette? Kirka er et av Guds svar på spørsmålet; Hvor er Gud? Gud utfordrer oss til å arbeide og om be om fred. Han kaller oss til å se mennesker som faller utenfor.

I disse dager åpnes Gamle Glemmen kirke igjen etter at ulike arbeider i kirken med brannsikring er gjennomført. Gamle Glemmen kirke har stått der siden 1100 tallet! Kirken har vært der i krig og fred, hungersnød og svartedauden. Kirken har vært ramme for dåp, konfirmasjon, vigsel og gravferd.

I alle disse årene har kirkeklokkene ringt og

minnet folk på at Gud ikke har etterlatt oss til oss selv. Og den har minnet folk om kirken er her for å gi mennesker håp. Å være kirke er ikke å vær en klubb for spesielt interesserte. Å være kirke er å minne folk om at Gud er nær og tilgjengelig. Å være kirke er å vise mennesker i ord og handling at Gud ser og at Gud gir håp.

Det er også et kall til lokalmenighetene i Fredrikstad. Menighetene er kalt til å la mennesker erfare - Guds omsorg, gjennom menighetenes omsorg for mennesker. Menighetene er kalt til å være håpsbærere i en krevende tid.

Jesus sa:

**«Se jeg er med dere alle dager,
og jeg vil legge til:
Alle slags dager.
Derfor er det håp!
Derfor er du aldri alene»**

Kåre Rune Hauge
Domprost i Fredrikstad

Terje Fladeby

Jarle Olsen

Cathrine G. Jakobsen

Ulf Jakobsen

Jane Johnsen

Mads E. Johansen

Bjørnar Pettersen

Lokalt begravelsesbyrå med mannskap og kontor i Fredrikstad

Kontortid i Veumveien 08:00-15:30, Vakttelefon 24T, Tlf. 69 31 30 62.

Veumveien 51,
1613 Fredrikstad | Tlf. 69 31 30 62
fredrikstadbeg.no

Roald Amundsensvei 61a,
1654 Sellebakk, etter avtale.
Tlf. 69 34 53 35

FFK-gudstjenesten samlet 420 i Domkirken og ett tusen tv-seere på f-b.no. Her er trener Mikkjal Thomassen og spiller Ludvig Begby, begge tekstlesere.

Domkantor Tore Erik Mohn dirigerer sangen under den siste julegudstjenesten i fjor. 618 deltok på de to julegudstjenestene i Domkirken denne høytiden.

2023-statistikken viser at 8.399 fylte i benkeradene under de mange konsertene i Domkirken. På gudstjenestene i fjor var det i alt 7.805 som deltok.

POSITIVE ÅRSTALL I DOMKIRKEN

I 2023 økte deltakelsen på konserter i Domkirken med 79 prosent, på gudstjenester med 17,2 prosent. I alt var det drøyt 16.000 på konserter og gudstjenester i 2023. Og aldri før har så mange vært innom åpen domkirke.

DETTE ER NOEN av de gledelige resultatene i Fredrikstad domkirkes årsstatistikk for 2023. Hvert år er alle menigheter i Den norske kirke pliktig til å rapportere inn tall til Statistisk Sentralbyrå (SSB) på en rekke aktiviteter. Tallene for 2023 viser en gledelig økning på flere områder.

– Vi har en veldig høy aktivitet nå, og svært ofte er det flere arrangementer daglig. Det er veldig oppmuntrende å se at vi treffer med aktivitetene, og det gir stor inspirasjon til å arbeide videre med å gjøre Domkirken enda mer tilgjengelig, sier daglig leder Jo Edvardsen.

Oppgangen i 2023 henger til en viss grad sammen med at det i begynnelsen av 2022 var lavere aktivitet på grunn av korona-restriksjoner. Det har vært knyttet stor spenning til om korona-årene ville føre til en varig nedgang i deltakelsen på kirkens aktiviteter.

Her er noen hovedpunkter for Domkirken:

- I 2023 var det 8.399 deltakere på konserter, som er en økning på 79 prosent fra 2022 (4.682 deltakere). Tallene inkluderer både våre egne konserter og utleiekonserter.
- Domkirkens egne konserter økte besøket fra 1.600 i 2022, til 3.743 i 2023. Det er en økning på 133 prosent.
- Antall konserter i vår regi økte fra 15 i 2022 til 40 i 2023. Dette inkluderer blant annet lunsjkonserter, Endelig FreDan, påskefest, orgelkonserter og hele åtte konserter under Tall Ships Race.
- I 2023 var det 7.805 mennesker på gudstjenestene. Det er en oppgang på 17,2 prosent.
- På julaftensgudstjenestene i 2023 var det 618 deltakere, som er en økning på 21 prosent fra 2022. Blant domkirkene i landet var menigheten vår den som hadde nest høyest økning.
- Antall dager med åpen domkirke økte fra 152 i forfjor til 210 i 2023. Til sammen var det hele 7.415 som kom innom for å tenne lys, oppleve stillheten, ta en kaffe eller slå av en prat. Aldri før har så mange benyttet seg av tilbudet.

– Dette er veldig oppmuntrende tall, som forteller oss at vi lykkes med strategien om å være en del av byens puls. For oss er det ikke tallene i seg selv som er det viktigste, men at flere i byen opplever Domkirken som et åpent, tilgjengelig og inkluderende sted, sier sokneprest Endre Fyllingsnes.

ETT ER SIKKERT: «VÅRE STORE, TUNGE OG FLOTTE KIRKEDØRER SKAL VÆRE ÅPNE FOR ALLE»

Tekst: Jan H. Ihlebæk Foto: Erling Omvik

Line Henriette Holten (52) lever et aktivt liv både profesjonelt og som frivillig. Uka gjennom er hun generalsekretær i fagorganisasjonen Tekna med over 100 000 medlemmer innen teknologi og naturvitenskaplige fag. På hviledagen ønsker hun hjertelig velkommen til gudstjeneste i Domkirken.

OPPGAVEN SOM KIRKEVERT gir meg mye. Å ta imot folk som kommer til gudstjeneste er noe av det flotteste jeg vet om, sier Line Henriette.

Den nye lederen i menighetsrådet har lang fartstid i Domkirken. Allerede som seksåring ble hun med i barnekoret under Søren Gangfløts kyndige ledelse. Senere ble det Borg Bach-kor, nå domkoret. Og hele tiden har hun vært en trofast deltager i gudstjenesten så langt det har latt seg gjøre.

– Gudstjenesten er min inngang til menighetsrådet, den har forma meg og mitt trosliv, her kan jeg komme akkurat som jeg er.

Gudstjenesten er kjernen i kirkens arbeid og jeg ønsker at flere vil oppsøke den. Domkirken menighet driver et godt og mangfoldig trosstyrkende arbeid som jeg ønsker å videreføre og utvikle, sier menighetsrådslederen.

MANGE MULIGHETER

– Det skjer så mye spennende i denne kirken i løpet av en uke. Blant annet er det

kjellerkvelder, fem kor har aktiviteten sin her, hjertebønn, bibelgruppe, konserter, ukrainerne har sin dag, det er onsdagsmiddag og vi har konfirmanter. Foreldre bærer barna sine til dåp, og nyinnflyttede kommer for å se kirken. Det er mange muligheter til vekke folks nysgjerrighet på menigheten og på kristendom, sier Line Henriette og minner om at det var over 7000 innom Åpen kirke i fjor.

– Og tenk hvilken «gullgruve» vi har rett utenfor kirkedørene. Kirkeparken! Den er jo full av lekende barn sammen med voksne hver eneste dag. Hvordan kan vi som menighet gjøre oss relevante for dem og andre, spør hun seg på menighetens vegne.

– En ting er sikkert, våre store tunge, flotte kirkedører skal være åpne, her er alle velkommen!

LEDELSE OG ALLIANSEBYGGING

Line Henriette Holten har en usedvanlig solid erfaringsbakgrunn. Hun er

Line H. Holten er ny leder for menighetsrådet i Domkirken

– Å være kirkevert er en oppgave menighetsrådslederen Line Henriette Holten trives godt med.

– Det er flott å kunne ønske folk velkommen til gudstjeneste, sier hun. Her sammen med menighetsrådsmedlem Tor Jørgen Andersen.

➔ utdannet teolog og har i senere tid en master i ledelse fra BI. I 12 år satt hun på Stortinget for KrF og representerte Østfold. I fire år var hun politisk rådgiver for helseminister Dagfinn Høybråten.

Line Henriette startet sin yrkeskarriere ved å jobbe med økt rekruttering til profesjonsstudiene ved Menighetsfakultetet.

– Ledelse og alliansebygging er noe jeg tror jeg kan, sier menighetsrådslederen.

Hvis vi plukker litt fra den svært omfattende CV'n så viser det seg at hun også har brukt tid og krefter på frivillig arbeid. Blant mye har hun vært vert på Bryggekapellet til Kirkens bymisjon i Fredrikstad, og leder i menighetsrådet i Stortingets kapell. Frivillig og gruppeleder i Kirkens SOS i Oslo og aktiv i Nattåpen Oslo, for å nevne noe.

«HVILER ØYNENE PÅ DEN GODE HYRDE»

Menighetsrådslederen opplever at arbeidet i Domkirken er solid og mangfoldig.

– Jeg er imponert og glad for vår dyktige stab, den vil jeg støtte opp om, sier Line Henriette som lar seg begeistre over det hun opplever i gudstjenestene, som pauker og trompeter gjallende fra orgelgalleriet og fantastiske lyse, rene jentestemmer. – Musikk er en berikelse, sier hun.

Menighetsrådslederen lar seg også påvirke av kirkens utsmykning i sitt eget trosliv. Hun forteller: – Ofte, når jeg trer inn i kirkeskipet til gudstjeneste, hviler jeg øynene på den gode hyrde i glassmaleriene på altertavlen. Den gir meg trøst og håp i mitt åndelige liv. Det minner meg på at Gud bærer meg – samme hva! Og at vi som felleskap skal bære dem av oss som ikke makter å bære seg selv en dag eller to eller store deler av livet.

HVEM KAN GÅ TIL NATTVERD?

— Tekst: Endre Fyllingsnes, sokneprest i Domkirken

«Hvor kristen må man være for å gå til nattverd?» Det er et spørsmål som stadig vekker dukker opp.

BAK TALL OG statistikk kan vi ofte finne spennende historier. I kirkebøker fra 1800-tallet ser vi at det var et høyt antall mennesker som gikk til nattverd. Grunnen er ikke at folk var spesielt fromme den gangen, men at det var nattverdplikt. Det betyr at alle som var medlemmer i kirken, og på den tiden var det de fleste, hadde plikt til å gå til nattverd minst en gang i året.

På 1900-tallet ble nattverdplikten opphevet, og avløst av et nytt ideal: Nå var det bare de «verdige troende» som kunne motta brød og vin. Mange prester og predikanter var opptatt av å understreke at det bare var de som levde eller trodde «rett» som hadde adgang. Nattverddeltagelsen stupte, og nattverden ble et sakrament for en liten minoritet av «rettroende». Selv i vår tid møter jeg mange som tror at nattverd og «verdighet» henger sammen.

På 1960-tallet ble det vanlig å sette grensen for nattverd ved konfirmasjonen, men fra 1993 ble nattverden åpnet for alle barn som var døpt og i følge med en voksen. Nattverden er i dag i større grad blitt et sted der fellesskapet bygges og troen styrkes. Den som går til nattverd, kan få hjelp til å forme og skape en kristen identitet gjennom hele livet.

I Domkirken feirer vi som oftest nattverd ved intinksjon. Det betyr at man selv dypper brødet i vinen og mottar nattverden stående, uten å knele. Dette er en gammel tradisjon som går tilbake til 400-tallet. Den viktigste årsaken til at vi har tatt opp igjen denne tradisjonen i vår tid, er at det senker terskelen for å komme til nattverd. Det er uansett ingenting i veien for at de som ønsker det kan gå frem til alteret og

knele etter å ha mottatt nattverden stående. Av og til feirer vi også nattverd ved at menigheten kommer frem til alteret og mottar brød og vin mens man knele. Mange opplever det som en mer høytidelig handling. Her er vi forskjellige, men handlingen er den samme: Vi mottar Jesus Kristus i brødet og vinen.

I Den norske kirke praktiserer vi i dag åpen nattverd. Det betyr at vi ikke setter krav eller stiller spørsmål til de som ønsker å motta brød og vin. Evangeliet er gratis og gitt til alle, enten du tror mye eller lite. Nattverden er et sakrament, et synlig tegn på Guds usynlige

nåde. Og Guds nåde, den trenger vi - alle sammen.

Det er denne troen du slutter deg til når du mottar brød og vin. Nattverdens sakrament er ikke

først og fremst en handling der vi demonstrerer vår kristne tro. Måltidet er et tegn på at du ønsker å bli omsluttet og styrket av Guds gode vilje og handling for oss.

I fjor høst feiret vi FFK sitt 120-årsjubileum i Domkirken. Biskop emeritus Halvor Nordhaug holdt en preken som mange husker. Men det er ikke sikkert alle husker slutten av prekenen, der han oppsummerte det aller viktigste på følgende måte:

«Ser du nattverdkalken som står der framme på alteret? Den ser ut som en pokal, men det er det ikke. Nattverden er ikke en premie for en sterk tro eller et fremragende liv, men et sted der vi kan ta imot Jesus. Nattverden er for alle som vil følge ham og dele livet med ham».

Velkommen til nattverd, enten du har kommet i mange år, eller det er for første gang.

«Nattverden er ikke en premie for en sterk tro eller et fremragende liv, men et sted der vi kan ta imot Jesus.»

Biskop emeritus Halvor Nordhaug

Her lages figurer til ulike scenebilder fra Bibelen. Fra venstre Mari Ann Rånes, Faranqis Namasi, Torun Sørliæ Sæther, Hanne Aarstad, Liv Vrålstad og Hæge Jansson. I vår kan utstillingen Grenseland sees på langveggen over 14 meter i Domkirkekjelleren.

FORTELLINGER BYGGER BROER

Tekst: Anne Berit Brandvold Foto: Ola Jacob Amundsen

Jødedommen, kristendommen og islam har mange felles fortellinger. Vi finner dem i Toraen, Bibelen og i Koranen. Nå settes fortellingene sammen i ulike scenebilder til en utstilling som åpner i vår.

PROSJEKTET EIES AV Fredrikstad kirkelige fellesråd, men det er i hovedsak frivillige fra Glemmen under ledelse av trosopplærer Liv Vrålstad, som står for fremdriften.

- Vi jobber på. Nå er vi kommet nærmere ferdigstillelse av en utstilling, som viser våre felles fortellinger. Det har hele tiden vært målet. I vårt flerkulturelle samfunn tror vi at disse kan skape broer mellom folk fra ulike religioner, sier hun.

KAN NOEN BYGGE NOAHS ARK?

- Vi har vært så heldige at vi har fått plass i Domkirkekjelleren. Her vil hele den ene langveggen på 14 meter være viet de ulike scenebilder. Det skal bli en skikkelig profesjonell utstilling med fine bakgrunnsbilder, slik at det skaper kontekst til fortellingene, fortsetter trosopplæreren.

- Hvilke fortellinger har dere klare?

- Fortellingen om Adam og Eva, om Kain og Abel, Abrahams telt i ørkenen, Jakobs 12 sønner, Englestigen og Faraos tempel i Egypt. Fortellingen om Noah er ikke helt klar ennå. Vi har ikke fått noen til å

lage en ark. Så hvis noen klør i fingrene etter å snekre en miniatyrark, er det bare å melde seg!

GJENKJENNELSE OG TILHØRIGHET

- Hvordan skal utstillingen brukes?

- Formidling har alt å si! Derfor har vi godt samarbeid med Dialogforum Østfold, som vil bruke den i sitt dialogarbeid – særlig overfor skoleungdom. I dag har det vært vanlig å ha dialogdager på ungdomstrinnet, der elevene får besøke ulike gudshus. Nå får de muligheten også til å se utstillingen, som viser at både jødedom, kristendom og islam har de samme fortellingene i sine hellige skrifter. Håpet er at vi kan skape gjenkjennelse og tilhørighet hos ungdommene.

- Utstillingen vil stå lenge. Vi ser for oss en treårsperiode, sier Liv Vrålstad.

HAR DU LYST TIL Å VÆRE MED?

- Vi har et håp om at den vil åpne i løpet av våren. Det er fortsatt noe arbeid som gjenstår på enkelte av de scenene som skal på plass. Selve monteringen av utstillingen vil også kreve en del jobb.

- Betyr det at dere fortsatt holder på med verkstedkveldene?

- Å, ja. Det gjør vi. Vi møtes annenhver mandag på Kirketorget, møterom Kongsten på bakkeplan. Har du lyst til å være med, er det bare å ta kontakt med meg, smiler Liv Vrålstad. Tlf. 452 90 852 eller livvra@fredrikstad.kirken.no

FOR ARNE NYBORG ER LIVET TURISTHYTTER OG GUDSHUS

Tekst og foto: Jan Henrik Ihlebæk

Hvis du har vært på en eller flere av Den norske turistforenings hytter, så kan du være sikker på at Arne Nyborg har vært der. Han har nemlig vært på alle! Og som den frimodige pinsevennen han er, hender det ikke sjelden han legger igjen et nytestamente eller to.

DET DUKKER OPP stadig noen nye hytter, så i år blir det ut på tur igjen for å holde tritt. Jeg har vært på 607 hytter til nå. Så jeg kan nær sagt si at jeg har vært over alt i Norge, sier Nyborg med et stort smil.

Leiligheten i Kilevoldbuen på Leie bærer sterkt preg av turisthytter. Veggene i alle rom er tapetsert med bilder av hyttene han har besøkt.

SLIK FIKK HAN SMAKEN PÅ FJELLET

– Jeg har alltid vært glad i naturen. Etter en sykkeltur i 1969 - den ble på 230 mil - og gikk langs kysten til Kristiansand, Bergen og Trondheim og hjem igjen. Jeg var i god form. Jeg fikk smaken på fjellet etter at jeg gikk Besseggen på hjemturen. Da begynte jeg å «samle» på hytter. En sommer rakk jeg 110, forteller Nyborg.

De fleste hyttene til Turistforeningen ligger utenfor allfarvei og i krevende terreng.

I en årrekke har Arne Nyborg hatt sterke opplevelser i fjellheimen. – Jeg har alltid vært glad i naturen, sier han med begeistring. En sommer nådde han hele 110 turisthytter. Foto: Privat

Etter mange år som tekniker i Televerket i Oslo hadde han en periode som brødkjører for Gudesen før han fikk jobb i Posten. I 2012 pensjonerte han seg. Da satt plutselig den skilte trebarnsfaren med en tomhetsfølelse. Han hadde jo gått i fjellet tidligere, men nå tok det av.

ARNE TRODDE HAN SKULLE DØ

Så opplevde han noe dramatisk.

– Jeg har gått på ski 26 påsker over Hardangervidda. Det har gitt mange flotte naturopplevelser. Men i 2013 holdt det på å gå galt. Jeg var på tur fra Finse til Krækkja. Været var godt. Så ble han overrasket av et fryktelig uvær. Heldigvis traff jeg Ronny Evensen i føyka. Han lot meg låne telt og sovepose. Selv kom han seg videre. Vinden var så kraftig at teltstengene ble bøyd. Timene gikk. Jeg ba til Gud, for jeg regnet med at dette var slutten. Men Røde Kors fant meg og brakte meg tilbake til Finsehytta.

Arne Nyborg er blant de nye medlemmene i Solkoret. Første nyttårsdag deltok han på fellesgudstjenesten i Domkirken. Foto: Bo Johannes Hermansen, Fredriksstad Blad

Leiligheten til Arne Nyborg er nærmest tapetsert med fotografier av turishyttene han har besøkt. Og han har besøkt alle.

Men uten teltet og soveposen hadde det gått galt.

Dramaet på Hardangervidda ble nyhetssaker både i Dagbladet og i TV2 den gangen.

«JEG ER GANSKE FRIMODIG»

Nyborg er født i Kristiansand i 1948. Faren, Arthur Nyborg Pettersen var en kjent pinsepredikant. I 1958 ble han predikant i Betlehem i Fredrikstad – det som senere ble Filadelfia. Foreldrene ble senere misjonærer i Kenya. Arne bodde et par år sammen med dem der, men oppholdstillatelsen gikk ut og han måtte derfor tilbake til Norge.

– Når jeg er på tur, legger jeg gjerne igjen et

nytestamente eller to. Det er vel blitt 600-700 med åra – kanskje flere. Jeg har fått dem av Gideon, forteller Arne.

Gideon er mest kjent for å forsyne hoteller med nytestamenter.

– Jeg er ganske frimodig og treffer jo mange mennesker på mine vandringer til turishyttene. Da hender det at jeg spør folk om de tror på Jesus.

– Hvilke reaksjoner får du da?

– Det blir gjerne litt stille, sier Arne og ler. Han er fullt klar over at sånne spørsmål er utenfor komfortsonen til folk flest.

**INSTALLATØREN
GRUPPEN®**
www.installatoren.as - tlf. 4000 21 22

Gravstener
skulpturer og andre produkter i sten
Lokalprodusert, gjerne hugget etter deres ønske
Besøk vår innendørs utstilling eller ring oss, så sender vi katalog.
Hjemmeside: www.johansenmonument.no

JM JOHANSEN
MONUMENTHUGGERI AS
Skjebergv. 206, 1743 Klavestadhaugen. Tlf. 69 16 36 33

AKTIVITETER I MENIGHETENE

DIAKONI

Jentegruppa møtes annenhver torsdag (oddetallsuker) kl. 18-20 i Kirkens hus, inngang mot hotellet. Kontakt Anne Marthe Olaussen tlf. 918 56 355.

DOMKIRKEN

Onsdagsmiddag i kirkekjelleren

Enkel middag og hyggelig fellesskap, hver onsdag i skoleåret kl 16.00 – 17.00. Kr 40,- voksne og 20,- for barn.

Åpen domkirke

Velkommen inn i kirken til lystenning, bønn og stillhet. Domkirken er åpen hver tirsdag, onsdag og torsdag kl 10.00 – 12.00, lørdag og søndag 12.00 – 16.00. (På høytidsdager og i skolens sommerferie er det avvikende åpningstider, se hjemmesiden for mer informasjon.)

Korene i Domkirken

Jentekoret har medlemmer fra åtte år, over onsdager, dirigent Hege Holmquist (913 67 833).

Borg domkor har som kjernerrepertoar de store kirkemusikalske verkene, over torsdager, dirigent Tore Erik Mohn (900 966 18).

Borg vokal er et ensemble av erfarne sangere, dirigent Tore Erik Mohn (900 966 18).

Senza Rigore er et vokalensemble for damer, over onsdager, dirigent Birgit Gudim Søland (957 00 561).

Cantabile (Lær å synge koret) er et kor for alle uavhengig av sangerfaring, over torsdager, dirigent Birgit Gudim Søland (957 00 561).

Morgensang

Kort liturgisk morgenbønn med Domkirkens ansatte, hver tirsdag kl 08.20.

Middagsbønn

Kort liturgisk bønn med Domkirkens ansatte, hver torsdag kl 12.00. Velkommen til en kaffekopp fra kl 11.30.

Hjertebønn

Stillhetssamling med meditasjon og nattverd, ledet av Freddy Fjellheim og Kristin Winlund. Hjertebønnens korte gudstjeneste innledes med en liten innføring i meditasjon, våkenhet og kontemplasjon. Hjertebønn holdes kl 12 på torsdager, på datoene 29. februar, 21. mars, 25. april og 30. mai.

Endelig FreDan

Vi byr på en kopp rykende varm kaffe og en halvtimes gratis orgelkonsert fra kl 11.30 ved domkantor Dan Rene Dahl. Tre datoer i vår: 22. mars, 26. april og 24. mai.

Ukrainer-treff på mandager

Familietreff Ukraina fortsetter hver mandag 16.00-18.00 i Domkirkekjelleren. Her møtes ca. 60 ukrainere i alle aldre til prat, mat/kaffe og lek. Frivillige bidrar på treffet med kjøkkentjeneste, prat og aktivitet. Noen mandager har vi også samling med lystenning i kirkerommet. Har du lyst til å være med som frivillig? Kontakt diakon Ann Christin Nicolaysen tlf 414 76 823.

GLEMME KIRKE

Kor for barn og ungdom

Ungdomskoret (6. klasse – vgs.) over mandag kl. 15.00-17.00.

Aspirantkoret (5-6 år)

over onsdag kl. 16.30-17.10.

Barnekoret (2.-5. klasse)

over onsdag kl. 17.30-19.00.

Kontakt korleder Randi Claussen Aarflot for å bli med (tlf. 992 95 700, ranaar@fredrikstad.kirken.no).

BARN OG FAMILIER

Babysang for foreldre med baby 0-1 år torsdager Glemmen kirke kl. 10.00-12.00. Tilbudet er gratis. Felles lunsj kr 30.

Småbarnsang for familier med barn i førskolealder. Onsdager kl. 17.00 i Glemmen kirke menighetssalen.

G17 med «Klipp og lim». Lørdagene 10 februar og 23.mars kl. 10.30-12.30. Opplevelsesgudstjeneste og generasjons-samling hvor vi lager ting sammen.

NaturTro-klubben for barn i 1.-3.

klasse annenhver tirsdag kl. 17.00-19.00. Et nytt tilbud med mye uteaktivitet, lek og moro, og fortellinger fra Bibelen. Se datoer på menighetenes hjemmesider. Møtested: Speiderstua Gamle Glemmen.

Tårnagent lørdag for barn i 3.klasse lørdag 2.mars kl. 16.00-19.00.

Juntos-klubben for barn i 4.-6. klasse

annenhver tirsdag kl. 17.00-19.00 Møtested: Speiderstua, Gamle Glemmen. Se datoer på menighetenes hjemmesider. Her skal vi ta i bruk ulike former for kunst og la hver termin munne ut i en salgsutstilling til inntekt for menighetenes misjonsprosjekter.

TRE INTERESSANTE KJELLER-KVELDER

Kjellerkveld-komiteén kan dette halvåret presentere tre svært interessante arrangementer i Domkirkekjelleren:

ÅPENHET OM DØDEN

13. februar er temaet åpenhet om døden. Kvelden blir i samarbeid med Sorg og omsorg, og vi får flere gjester med ulike erfaringer knyttet til døden. Sang ved Cathrine Iren Iversen, sykepleier på barneavdelingen ved sykehuset på Kalnes.

BY-IDENTITET OG FFK

12. mars får vi igjen besøk av tidligere biskop Halvor Nordhaug. Han kåserer om Fredrikstad-identitet,

FFK og bispegjerning i Bjørgvin. Forrige gang vi hørte Nordhaug i vår kirke var under FFK-gudstjenesten med 420 i benkeradene søndag 10. september. Aleksander Abelsen bidrar med sang.

TOR AKSEL BUSCH

9. april: Ingen norsk riksadvokat har vært lenger i sitt embete enn Tor-Aksel Busch. Nå kan vi møte ham i domkirkekjelleren, med tema "22 år som riksadvokat, hva lærte jeg av det?" Busch (74) var assisterende riksadvokat fra 1987 og riksadvokat fra 1997 til 2019. Busch tjenestegjorde under 17 justisministre og opplevde i denne tiden en betydelig endring i samfunnet og kriminalitetsbildet. – Jeg er sikker på at jeg er Nordens mest frittalende riksadvokat, sa han i et intervju like før han ble pensjonist.

Halvor Nordhaug tar opp tråden fra FFK-gudstjenesten i fjor høst og snakker om by-identitet på kjellerkveld 12. mars. Domkirken planlegger ellers en ny FFK-gudstjeneste i løpet av sommeren, men dato er ennå ikke bestemt. (Foto: Erling Omvik)

Arild Elnes kommer og spiller saxofon. Kveldene starter kl 19.

Påskemysteriet for barn i 4-6. klasse
tirsdag 19. mars kl. 17.00-20.30 i
Glemmen kirke.

Fredagsklubben på Lyngmo for tweens i
5.-7. klasse hver fredag kl. 18.00-20.00. Vi
holder til i underetasjen i Lyngmo barne-
hage på Labråten.

Kunst i katedralen for tweens i 6.-8.
klasse lørdag 27. april kl. 12.00-16.00
Fredrikstads domkirke.

«**2 dager til**» **ferieklubb** for barn som
skal begynne i 2. og 3. klasse
planleggingsdagene 15. og 16. august
kl. 08.00 – 16.00.

Feiring av ett-års dåpsdag, utdeling av
bok og hjerter. Kirkekafe med kake.

Ungdom. Mandagsprat annenhver
mandag kl. 19.00 i prestesakristiet i
Glemmen kirke.

TORS DAGSKVELDER KL. 19.00

Bibellesning fra 1. Korinterbrev.
Vi møtes første torsdag i måneden med en
time til høytlesning, innledning og samtale
over tekstene i Paulus' andre brev til
Korint. 7. mars, 4. april og 2. mai.
Ta med bibel og en venn.

Hverdagsmesse med nattverd i samar-
beid med Kirkens Bymisjon 22. februar,
21. mars (før Palmesøndag) og 25. april.
Per Christian Skauen. Torsdagskoret
synger.

Taizé-kveldsbønn med Ulla Käll torsdag
15. februar og to søndager – 10. mars og
14. april kl. 19.00.

Temakvelder i Glemmen kirke:

Torsdag 11. april: «Velg deg selv!» - med
Søren Kierkegaard som Coach. Med Frank
Oterholt.

TORS DAGSKORET

Dette er et drop-in kor som er åpent for
alle voksne. Vi møtes kl. 17.30 siste torsdag
i måneden, øver en drøy time og synger på
hverdagsmessen kl. 19.00. Torsdagskoret
deltar også på gudstjeneste i Glemmen
kirke søndagen etter. Torsdagskoret har en
gruppe på Facebook, bli gjerne med der!
Ta kontakt med kantor Trond Gilberg
(trogil@fredrikstad.kirken.no). Datoer
våren 2024: 25. januar, 29. februar,
21. mars og 25. april.

ELDRE

Seniorlunsj i menighetssalen.

Hjertelig velkommen til seniorer som
ønsker fellesskap og gode samtaler, sang
og musikk samt innspill. Datoer for våren
2024: torsdag 14. mars, torsdag 11. april,
torsdag 2. mai, torsdag 13. juni og torsdag
8. august.

Eldretreff på Lyngmo. Formiddags-
treff kl. 12 mandag 4. mars og mandag
8. april. Mandag 6. mai kl. 18. Det blir litt
program, god mat og utlodning.

GAMLE GLEMMEN KIRKE

Salmekvelder i Gamle Glemmen kirke en
tirsdag i måneden kl. 19.00.

Kantor Thorgeir Sjøvold presenterer gamle
og nye, kjente og ukjente salmer sammen
med sangkrefter i staben:

13. februar: med kateket Kristine L. Almås.

19. mars: med sokneprest Hege Fagermoen.

16. april: med Thorgeirs utvalgte.

14. mai: med sokneprest Hege Fagermoen.

11. juni: med kateket Kristine L. Almås.

SAMARBEID I PÅSKEN

For tredje år på rad er det et nært
samarbeid mellom Glemmen og Dom-
kirken også i denne påskehøytiden:

Palmesøndag 24. mars

Tema: Hosianna

11.00: Gudstjeneste i Domkirken.

Sokneprest Andreas Vassal, domkantor
Dan Rene Dahl, trompetister.

11.00: Gudstjeneste i Glemmen, felles med
Gamle Glemmen og Sta. Maria assyriske
menighet. Kapellan Morten Zakariassen,
kantor Trond Gilberg. Torsdagskoret
deltar.

OVERSIKT OVER ORGEL-

KONSERTER I PÅSKEN - se side 13.

Skjærtorsdag, 28. mars

11.30: Skjærtorsdagsgudstjeneste på
Smedbakken sykehjem avdeling Smia.
Sokneprest Hege Fagermoen, kantor
Trond Gilberg og sang ved Helga
Johanne Størdal.

20.00: Gudstjeneste i Glemmen kirke,
felles med Domkirken. Sokneprestene
Hege Fagermoen og Endre Fyllingsnes.
Kantor Trond Gilberg.

21.00: Jobsuiten av Egil Hovland.
Guttorm Guleng, orgel.

Langfredag, 29. mars

Tema: Se, Guds lam

10.45: Dan René Dahl spiller Alexandre
Guilmant: Marche Funèbre et Chant
Séraphique.

11.00: Pasjonsgudstjeneste i Domkirken,
felles med Glemmen. Sokneprestene
Endre Fyllingsnes og Hege Fagermoen.
«Denne natt er din» - en liturgisk Markus-
pasjon av Henrik Ødegård og Eivind Skeie.
Domkantorene Dan Rene Dahl og Tore
Erik Mohn (dir.)

17.45: Økumenisk korsvandring fra St.
Birgitta katolske kirke til Glemmen kirke.

19.00: Pasjonsaften i Glemmen kirke.
Kapellan Morten Zakariassen, kantor

*Sokneprestene Endre Fyllingsnes
i Domkirken og Hege Fagermoen i
Glemmen deltar sammen under guds-
tjenester Skjærtorsdag og Langfredag.*

Trond Gilberg, korleder Randi Clausen
Aarflot, Glemmen diskantkor og solister.

Påskeaften, 30. mars

18.00: Pasjonskonsert i Domkirken
(se side 13.)

23.00: Påskennattsmesse i Glemmen kirke,
felles med Domkirken. Kapellan
Morten Zakariassen, sokneprestene
Endre Fyllingsnes og Hege Fagermoen,
kantor Trond Gilberg og organist
Guttorm Guleng.

Påskedag, 31. mars

Tema: Det var i soloppgangen

11.00: Høytidsgudstjeneste i Domkirken
med dåp. Biskop Kari Mangrud Alvsvåg,
sokneprest Endre Fyllingsnes. Domkantor
Dan Rene Dahl, gruppe fra Borg domkor
synger Påskemotett av Egil Hovland, dir.
Tore Erik Mohn. Pauker og trompeter.

11.00: Høytidsgudstjeneste i Glemmen.
Sokneprest Hege Fagermoen, kapellan
Morten Zakariassen, kantor Trond Gilberg
og korleder Randi Clausen Aarflot. Kor,
solister, messingensemble og slagverk.

2. påskedag, 1. april

11.00: Gudstjeneste på + Huset Holmen.
Sokneprest Endre Fyllingsnes, diakon
Ann Christin Arneberg Nicolaysen.

PÅSKEN I GAMLE GLEMMEN

Skjærtorsdag 28. mars

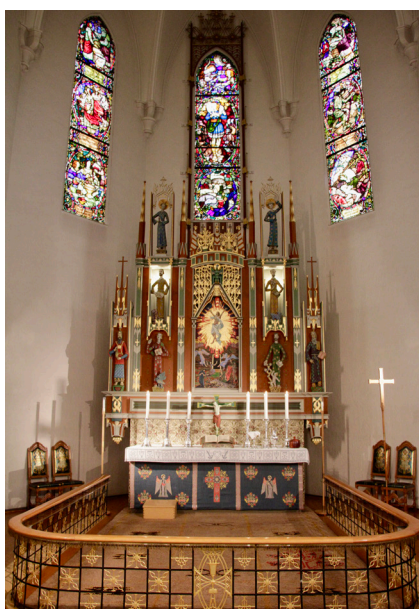
Påskegudstjeneste m/nattverd på
Glemmen sykehjem kl. 11.30 ved Tore S.
Olsen. Skjærtorsdagsgudstjeneste i Gamle
Glemmen kirke kl. 18.00 ved Tore S. Olsen
Kveldsmåltid i Kirkestua etter guds-
tjenesten.

Langfredag 29. mars

Pasjonsgudstjeneste i Gamle Glemmen
kirke kl. 11.00 ved Tore S. Olsen.

Påskedag 31. mars

Felles påskedagsgudstjeneste kl. 11.00 i
Glemmen kirke.

Domkirken har gudstjenester
hver søndag kl 11.00.

Glemmen kirke har gudstjenester
hver søndag kl 11.00.

Gamle Glemmen kirke har
gudstjenester hver søndag kl 11.00.

VELKOMMEN TIL GUDSTJENESTE

Tekst: Jo Edvardsen

Hver søndag ringer kirkeklokkene og kaller til gudstjeneste, slik det har vært gjort i århundrer. Men i vår tid har vi også andre måter å finne ut når det er gudstjeneste og hva som skjer i den enkelte gudstjenesten:

- På menighetenes hjemmesider er det nederst en kalender. Denne viser de nærmeste arrangementene. Hvis du trykker på «Alle aktiviteter» kommer det opp en lenger liste. Her er det mulig å sortere ut bare gudstjenester, og trykker du på den enkelte gudstjenesten kommer det opp mer informasjon om hva som skjer i kirken akkurat denne dagen, for eksempel hvilken prest som har gudstjenesten.
- Hjemmesidene er **kirken.no/fredrikstad-domkirke og kirken.no/glemmen (felles for Glemmen og Gamle Glemmen).**
- Den norske kirke har også en felles kalender, skjerikirken.no. Her vises aktiviteter i kirkene som er i nærheten av der du (eller mobilen din) befinner deg. Du kan også søke på den kirken du er interessert i, og velge den typen aktiviteter du vil finne ut mer om, enten det er gudstjeneste, konsert eller sosiale møteplasser for barn eller voksne.
- I Fredriksstad Blad er det hver torsdag en felles kirkeannonse med oversikt over gudstjenester og andre aktiviteter kommende uke.
- Ved kirkene er det oppslagstavler med oversikt over aktiviteter.
- Eller ring Kirketorget og spør tlf. 69 95 98 00. Tlf. er betjent mellom kl 09-15 på hverdager.

Til vanlig er det gudstjeneste i hver av kirkene alle søn- og helligdager, oftest kl 11.00, som oftest med nattverd i gudstjenesten. Men av og til feirer menighetene felles gudstjenester, noen ganger er gudstjenesten lagt til et annet tidspunkt, og av og til er det ekstra gudstjenester utenom søndagene, eller gudstjenester med spesielle innslag.

Sjekk hva som skjer, og ta turen innom en kirke nær deg – eller et helt annet sted!

KONSERTER I VÅRE KIRKER

FEBRUAR

Lørdag 10.2 kl. 15.00 i Glemmen
Konsert med Østfold symfoniorkester.
Bl.a. Jøtulslått av Egil Hovland.

Søndag 11.2 kl 18.00 i Domkirken
«Bach i sentrum» - Guttorm Guleng spiller
Bachs orgelverker.

Onsdag 14.2 kl 19.30
Aftensang på askeonsdag med Senza Rigore.

Lørdag 17.2 kl. 13.00 i Domkirken
Lunsjkonsert. Heidi Holm Stømer, saksofon.
Kristina Socanski, piano.

Onsdag 21.2: kl. 19.00 i Gamle Glemmen
Konsert med Eline og Jon-W. Rydningen
(ledere av Demenskoret i Fredrikstad).

Søndag 25.2: kl. 18.00 i Glemmen
Orgelkonsert med Lars Notto Birkeland. Egil
Hovland: Elementa pro organo og Crux Ave.

MARS

Lørdag 2.3 kl. 13.00 i Glemmen
Lunsjkonsert med Egil Hovland-akademiet og
elever fra Kulturskolen.

Onsdag 20.3 kl 18.00 i Domkirken
«Ni lesninger før påske» med Domkirkens
jentekor.

Torsdag 21.3 kl 19.30 i Domkirken
Mariamusik av Anders Øhrwall. Borg domkor
og musikere.

Fredag 22.3 i Domkirken kl 11. 30:
Endelig FreDan, orgelkonsert v Dan René Dahl

Palmesøndag 24.3 kl. 19.00 i Glemmen
Orgelkonsert med Guttorm Guleng. Egil
Hovland: Victimae Paschali m.m.

Mandag 25.3 kl. 12.00 i Glemmen
Orgelmeditasjon med Guttorm Guleng.

Tirsdag 26.3 kl. 12.00 i Glemmen
Orgelmeditasjon med Guttorm Guleng.

Onsdag 27.3 kl 18.00 i Domkirken
«Bach i sentrum» - Guttorm Guleng spiller
Bachs orgelverker.

Skjærtorsdag, 28. mars kl. 21.00 i Glemmen
Egil Hovland: Job. Guttorm Guleng, orgel.

Langfredag, 29.3 kl. 19.00 i Glemmen
Pasjonsaften med Glemmen diskantkor.

Påskeaften 30.3 kl 18.00 i Domkirken.
Pasjonskonsert med «Stabat Mater» av
Pergolesi. Sangere: Frida Gudim og Marie-
Elise Herredsvela. Orgel: Fredrik Andre Olsen.
Strykekvartett.

APRIL

Lørdag 6.4 kl 20.00 i Domkirken
«The Young and soulful Messiah», en
popularisert versjon av Händels Messias, med
Fredrikstad Gospelkor, koret Reflex, solister og
orkester, dir. Martin Alfsen.

Lørdag 13.4 kl. 13.00 i Domkirken:
Orgelkonsert med Gunnar Petersen-Øverleir.
Hovland: Suite.

Søndag 21.4 kl 18 i Domkirken
Konsert med Nordic Voices og Borg vokal.

Fredag 26. april kl 11.30 i Domkirken
Endelig freDan, orgelkonsert v Dan René
Dahl sammen med Hans Andreas Kjølberg,
trombone.

Lørdag 4. mai kl 17.00 i Domkirken
Konsert: Brahms Requiem med Borre Vocale og
Oslofjord Kammerfilharmoni.

MAI

Onsdag 22.5 kl. 18.00 i Glemmen
«Sommerdrømmen» av Trond Gilberg og
Sindre Skeie. Korene i Glemmen med musikere.

Fredag 24.5 kl 11.30 i Domkirken
Endelig FreDan, orgelkonsert v Dan René Dahl
Torsdag 30.5 kl. 18.00–22.00 i Glemmen
Kor- og salmestafett med Lysvesper.

JUNI

Lørdag 1.6 kl. 13.00 i Glemmen
«Hyllest til kjærligheten». Sommerkonsert
med Renate Gjerløw Larsen og Trond Gilberg.
Konserten gjentas i Gamle Glemmen torsdag
18. juni kl. 19.00.

Lørdag 8.6 kl. 13.00 i Glemmen
Sommerkonsert med Egil Hovland-akademiet.

Lørdag 22.6 kl. 13.00 i Domkirken
Kammerkonsert med Hovland-verk, med
Caroline Eidsten Dahl, Inger Johanne Østby,
Lina Bråten. Samarbeid med Kammerfest.

Her er 14 fra «Oldkirken» samlet utenfor Kirkens hus. Frank Oterholt (fra venstre), Kåre Rånes, Stein Mydske, Steinar Ekvik, Jostein Jørgensen, Jon Albert Ihlebæk, Harald Mella, Harald Peter Stette, Anders Mogstad, Øivind Esten Sæther, Jan Klausen, Per Hovland, Øystein Trømborg og Nils Johan Larsen.

På bildet ser du 14 menn som har hatt prestedtjeneste i et halvt tusen år

Tekst og foto: Erling Omvik

De kaller seg «Oldkirken». Det er et fellesskap av pensjonerte prester i Den norske kirke. Fem ganger i året møtes de i Kirkens hus.

DA MENIGHETSBLADET DELTOK på en samling i fjor høst, spurte vi alle 14 til stede om antall år i prestedtjeneste. Gjennomsnitt var 37 år. Da kommer vi opp i hele 518 år! Regner vi med at samtlige 33 medlemmer har omtrent like lang tid i kirkelig tjeneste, snakker vi om drøyt 1.200 års prestedtjeneste!

Fredrikstad og omegn er helt opplagt et attraktivt bosted for tidligere prester. – Ja, det er mange av oss, og vi følte behov for å etablere vårt eget forum, sier tidligere sokneprest på Kråkerøy, Steinar Ekvik og tidligere sokneprest i Domkirken, Jon Albert Ihlebæk. De dro i gang tiltaket for et par år siden, sammen med kollegene Bjørn Olav Andersen (Gamle Glemmen), Kåre Rånes (Gressvik) og Bjørn Sverre Kolshus (Borge).

Navnet «Oldkirken» kom etterhvert - og antyder en viss humor og selvironi som man ønsker skal prege flokken. Steinar Ekvik smiler og nevner at noen sikkert synes at det er en «snål» gjeng eldre herrer. – Det er jo ikke så merkelig, når man vet at vi alle bærer på et helt liv med taushetsplikt, legger han til.

Hensikten er å skape et sosialt og faglig interessefellesskap. Overgangen fra en svært aktiv prestedtjeneste til å være tilhører i kirkebenken oppleves høyst forskjellig.

På treffene er det mingling, lunsj, middagsbønn, kåseri og samtaler med aktuelle temaer, ofte med teologisk tilsnitt. – Her har vi et forum hvor vi trygt kan snakke om erfaringer, utfordringer og trosliv, sier Jon Albert Ihlebæk.

Oppslutningen varierer. For noen er det

helseplager, mens andre fortsatt er aktive i kirkelig tjeneste. Noen i nærmiljøet, andre i Nord-Norge og noen bidrar i Sjømannskirken. Pensjonist-prester er fortsatt etterspurt!

Her er resten av «Oldkirkens» medlemmer: Knut Erling Johansen, Magne Johan Grønlien, Børre

Sneltorp, Svein Helge Rødahl, Ole Hauglum, Tor Ivar Torgauten, Bjørn Sverre Kolshus, Tore Einar Thorkildsen, Alf Kristian Bjørkli, Terje Bjerkholt, Per Johan Bjerke, Edgar Bostrøm, Finn-Ove Brandvold, Odd Gulbrandsen, Erling Olsen, Gunnar Hall Skavoll, Svein Mentzen, Ola Beisvåg og Jostein Ådna.

TV-kanal som gir hjelp til å «løfte blikket»

Synspunkt: Jon Albert Ihlebæk

DET SISTE ÅRET har jeg gledet meg over en forholdsvis ny TV-kanal som har gitt meg mye. Idéen er å hjelpe seerne til «å løfte blikket» overfor det som skjer, samt å ha et blikk både bak- og framover. Kanalen heter TVL og har en kristen plattform.

Gjennom ulike kanaler følger jeg med på nyheter og gode underholdningsprogram. Jeg er dessuten en interessert radiolytter. Det er imidlertid noe som har plaget meg litt over tid, og det er at program med kristen profil synes å skyves til randsonen i programutvalget. For meg er TVL blitt et fint og viktig supplement til hva jeg vil bruke tid på.

Jeg er heldig, for min TV-leverandør har TVL i sin programpakke. Men siden kanalen ofte ligger «langt nede» i programpakka, må man «scrolle» litt for å få den opp i dagen. Andre TV-leverandører har ikke kanalen i sin portefølje i det hele tatt.

TVL sprang ut fra en idé hos den kristne dagsavisen Vårt Land. Senere har kanalen blitt sponset og driftet av flere kristne organisasjoner. Den eies nå av Knif Media; et forsikringselskap som består av flere kristne organisasjoner. Alf Gjøvsund er ansvarlig redaktør.

Det tar tid og koster dyrt å få en TV-kanal opp og gå, så det er en noen repriser i de daglige visningene, men også mye fint, underholdende, verdifullt og «duggfriskt».

I program-annonseringen fra TVL heter det bl. a. at kristen tro har preget landet vårt i 1000 år. Den har lært at tilgivelse er viktigere enn hevn og ære. «Små og svake er like viktige som rike og

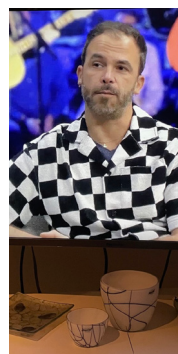
mektige. Troen har hjulpet oss til å løfte blikket. TVL formidler disse verdiene hver dag for at ingen skal glemme dem.»

TVL viser program om historie og mat, «Dialogen» er et samtaleprogram som bl. a. ledes av tidligere biskop Halvor Nordhaug eller et aktuelt magasin på fredagene, kalt «Synspunkt», hvor TVL ønsker å gå bak de viktige nyhetene. Her drøftes ikke bare hva som har skjedd, men hvorfor.

«Hovedkontoret» går søndag kveld, et program som tidligere landslagsspiller i fotball Rune Bratseth leder sammen med Anette Løken Jahr. Her er innslag fra kirke-, menighets- og organisasjonslivet landet rundt.

«Alle tiders sanger» er et annet innslag, laget i Nashville i fjor i samarbeid med TV Inter og Bedehuskanalen. På nyåret går det i reprise med 30 norske og svenske sangere, bl. a. Morten Gjerløw Larsen.

TVL er en spennende nyvinning også for den som har lyst til å få mer kjennskap til kristendom eller er nysgjerrig på kristen tro.

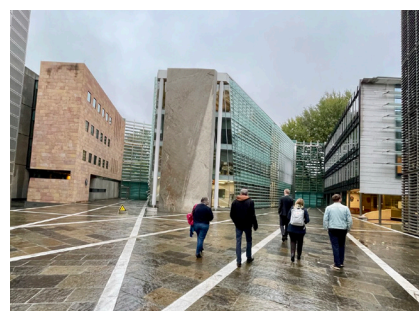
Sanger Morten Gjerløw Larsen (t.v.) har deltatt i program fra Nashville, og biskop emeritus Halvor Nordhaug er ofte å se på programmene til TVL.

Jeg og selen Selmer (som jeg har laget selv) holder preken, med sjømannsprest Marte Solbakken Leberg.

Varemerke for Sjømannskirken. Det serveres ferske vafler og kaffe i Berlin-kopper på leseværelset.

Berlinstaben i ambassaden for å drøfte beredskapsavtale og hvordan være tilstede for nordmenn i Tyskland.

ET REISEBREV HJEM

HEI! HER KOMMER det en hilsen fra Sjømannskirken. Jeg heter Selma Holmquist og har på mange måter vokst opp i Domkirken i Fredrikstad. Jeg har jobbet som mentor i jentekoret, som jeg også har sunget i siden jeg var liten. I tillegg har jeg jobbet som klokker og kirketjenervikar i flere år.

Nå har det gått omtrent et halvt år siden dere sendte meg ut i tjeneste for Sjømannskirken i Tyskland som praktikant, så her kommer et lite reisebrev hjem.

I skrivende stund sitter jeg på det vi i Sjømannskirken kaller «leseværelset» i Berlin. Det er et hyggelig kaféområde, der jeg har ansvar for å steke vafler og lage kaffe til alle som kommer innom i åpningstiden vår. Sjømannskirken har to stasjoner (eller kirker) her i Tyskland. Én i Hamburg, og én i Berlin, og vi som er ansatte reiser mellom disse stasjonene og betjener begge.

Selv er jeg mest i Berlin hvor jeg bor, men har jevnlig turer til Hamburg for å delta på arrangementer der også. Før jul hadde vi fire helger på rad med julebasar! Først to helger i Hamburg, og så to helger i Berlin. Dette var litt av en opplevelse å være med på. Det sto tyskere i kø rundt kvartalet i Hamburg før

basaren der åpnet. Og hva skulle de ha? Norske troll og strikkegensere!

Min hverdag som praktikant er variert og spennende! Jeg har ansvar for kirkens nettside og sosiale medier, og skriver nyhetsbrev som går ut på mail to ganger i måneden. I tillegg dirigerer jeg prosjektkor, lager møteplasser for ungdom, studenter og unge voksne,

har søndagsskolen, hjelper til med konfirmantundervisningen og bidrar ellers med det som trengs på resten av arrangementene våre. Vi er en liten stab på totalt sju, fire av oss bor i Berlin, og to bor i Hamburg. Dette medfører at jeg får mye ansvar og er med på det meste som skjer.

Nå skal jeg snart ta på meg yttertøyet og reise til Bundestag sammen med prestene i staben. Vi skal gå opp en løype derfra til Alexanderplatz og velge ut noen ting vi kan snakke om på en guidet tur for ungdommer. Sjømannskirken har nemlig et tilbud til menigheter i Norge om at de kan få komme på leir til Tyskland og bo i kirken i Hamburg, men ha en utfluktsdag til Berlin. Det er denne som skal planlegges i dag.

Så da sier jeg ha det, enn så lenge! Vi sees snart!

Klem fra Selma

Sjømannskirken har to stasjoner (kirker) i Tyskland, Berlin og Hamburg. Her ser vi alteret i Berlin.

I oktober opplevde jeg lysfestival i Berlin. Motivet viser imponerende Berliner Dom, opplyst i flotte farger!

Studentprest i Vest-Europa, Sverre Tofte og jeg har besøkt studiesteder. Her er vi på Kulturakademiet.

Her er jeg foran inngangen til Sjømannskirken i Berlin. Vi deler lokaler med en tysk menighet.

HOVLAND I 100 HELE ÅRET

Egil Hovland er antakelig Norges mest spilte komponist!

SLIK KARAKTERISERER TROND Gilberg Fredrikstads store komponistsønn: I 2024 ville Hovland fylt 100 år, og jubileet markeres hele året.

– Hver uke synges Hovlands salmer i begravelser, vielser og gudstjenester. Barn, unge og voksne fremfører musikken på kor- og korpsøvelser. Mange har skrevet musikk som dessverre stort sett ligger i en skuff. Det er ikke tilfelle med Hovland, understreker kirkemusikeren.

Med støtte fra Kulturrådet markerer Kirkemusikk Fredrikstad jubileet i hele 2024. Gjennom kor- og orgelkonserter, høymesser, gudstjenester og salmekvelder håper Gilberg at det meste av Hovlands musikk skal fremføres i hans egen fødeby. Feiringen toppes seg med jubileumshelgen 17. til 20. oktober. Komponistens 100-årsdag er fredag 18. oktober.

– Det er viktig å markere betydningen Hovland har hatt både i Fredrikstad og nasjonalt. Her i byen er han bl.a. kjent som en viktig drivkraft i kormiljøene rundt Glemmen kirke. Nasjonalt regnes han som en av de fremste komponistene, spesielt innen kirkemusikk, etter andre verdenskrig, påpeker Gilberg.

– Det er viktig å markere Egil Hovland både lokalt og nasjonalt, sier kantor Trond Gilberg i Glemmen.

FRA PØLSEMAKERI TIL KONGELIGE KRETSER

Fra 1949 til 1994 hadde Hovland samme jobb som Gilberg har nå: Han var kirkemusiker i Glemmen, spilte til gudstjenester, begravelser og vielser slik en kirkemusiker er pålagt. I tillegg var han korleder og komponist. Hovland er ikke bare kjent for kirkemusikk, men også for sine verker for orkester og kammergrupper, ofte med et eksperimentelt tilsnitt.

Egil Hovland var blant annet kjent og kjær i Fredrikstad for sitt engasjerte arbeid med barnekor i Glemmen kirke. Foto: Svein Kristiansen, Fredriksstad Blad

– Foreldrene drev pølsemakeri på Holmen, men det var nok tidlig klart av Hovland skulle studere musikk. Som barn fikk han pianoundervisning, og kunne spille i timevis. Da han tok organisteksamen, fikk han lovord for å være svært dyktig, sier Gilberg.

Hovland er videre kjent for å ha skrevet musikken ved signingen av kong Harald og dronning Sonja i Nidarosdomen i 1991. I 1983 ble han utnevnt til ridder St. Olavs orden, og i 2005 ble han forfremmet til kommandør av samme orden, for innsatsen i norsk musikkliv. Kongeparet er invitert til festkonserten 20. oktober i høst.

DAGLIGE HOVLAND-FREMFØRINGER

– Noen lurer kanskje på om de har hørt musikken til Hovland. Det kan jeg forsikre dem om at de har. Hver dag klokken 12.00 spiller nemlig klokkespillet i Rådhuset hans mest kjente salme: Måne og sol, påpeker Gilberg.

Kirkemusikk Fredrikstad har bestilt et nytt verk av komponisten Wolfgang Plagge til festkonserten i jubileumshelgen: et variasjonsverk over nettopp *Måne og sol*. Der deltar også Det norske blåseensemble og korene i Domkirken og Glemmen.

I Jobb Fredrikstad

Mobil:

45 97 44 39

E-post:

i-jobb-fredrikstad@bymisjon.no

Besøksadresse:

Losjeveien 2

1604 Fredrikstad

kirkensbymisjon.no

Har du behov for hjelp - og vil støtte **Kirkens Bymisjon** i Fredrikstad?

Vi tilbyr følgende tjenester:

- Rydding og bortkjøring fra hus, leilighet, garasje, lager eller byggeplass
- Hagearbeid - gressklipping - lusing - klipping av hekk/busker og trær
- Trenger du hjelp til gravstell - vår/sommer/høst og vinter
- Bortkjøring av hageavtall og annet avfall
- Frakt/kjøring av varer/materialer til eller fra hus og hytte
- Flytteoppdrag
- Annet forefallende arbeid
- Snømåking

Vær vennlig å ta kontakt med oss på e-post: i-jobb-fredrikstad@bymisjon.no eller mobil: 45 97 44 39 | sentralbord nr. 69 61 01 19

1897: «En storarted Prydelse som fru Konsul Wiese skjænket kirken»

Tekst: Jon Albert Ihlebæk. Foto: Erling Omvik

På Domkirkens nordre galleri henger kirkens altermaleri fra 1897. Motivet er Jesus som helbreder en blind.

MANGE SOM GÅR inn i Domkirken for første gang eller er kjente menighetsmedlemmer, gir uttrykk for at sinnet blir beroliget og undrende i det store rommet. Det er harmoni i fargevalg langs veggene, og det er høyt og fritt under taket.

Men kirkerommet har ikke alltid sett slik ut. I 1954 var en stor restaurering ferdig. Kirkerommet fikk da et godt og varmt uttrykk, et rom for ettertanke, hvile og undring.

Da den nye Vestre Fredrikstad kirke – som kirken het tidligere – ble innviet 13. oktober 1880 var alterveggen preget av et mørkt klede med et stort markert kors, og det var flere som ønsket seg ny altertavle og mer kunst i rommet.

Men det gikk 17 år etter innvielsen før kirken fikk sin første altertavle. Fredriksstad Blad omtaler begivenheten slik:

«Den nye altertavle ble opsat igaar, 9. april 1897 under ledelse af Hr. Genremaler Wilhelm

Peters, der har utført det store maleri på Bestilling av Fru Konsul Wiese, som herved har sat sig et smukt Minde, likesom Vestre Fr.stads Menighedsmedlemmer for alltid vil være Fruen takknemlig for den storartede Prydelse som hun så offervillig har skjænket Kirken, hvor en Altertavle alltid har været savnet.»

Sitatet er gjengitt i 100-årsskriftet for Fredrikstad domkirke. Her er det også et bilde hvor man kan se altermaleriet på sin opprinnelige plassering. Bildet et antakelig tatt under forberedelsene til takkegudstjenesten for unionsoppløsningen 7. desember 1905.

Under den omfattende restaureringen i 1954, ble altermaleriet flyttet til den store frontveggen på nordre galleri, og det kan lett sees når man sitter midt i kirken nede.

Motivet på altermaleriet fra 1897 er hentet fra en av beretningene der Jesus helbreder en blind. I evangeliene finner vi flere situasjoner hvor syke mennesker møter Jesus og blir helbredet, men det er i Johannesevangeliet vi finner et helt kapittel (9) om mannen som var født blind, men som ble seende i møte med Jesus.

«Å se» er et av hovedbegrepene i evangeliet

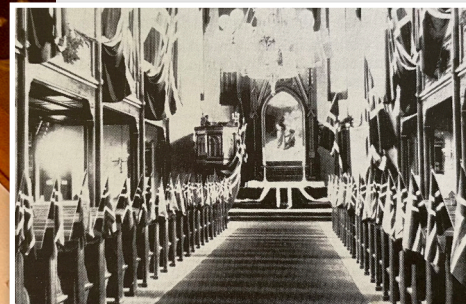
Kunstmaler og illustratør Wilhelm Peters

I 1867-70 BLE HAN undervist av tegnelær David Arnesen og gikk på J.F. Eckerbergs Malerskole i Christiania. Peters ble oppdaget av kong Karl IV som fikk ham sendt til Kungliga Konsthögskolan i Stockholm. Så til studier i Roma under Antonio Piccinni 1873-1876. Han reiste mye, både i Norge og i andre land. Fra 1884 til 1923 var han overlærer ved Statens håndverks- og kunstindustriskole. Flyttet til Son, som en av de første av en lang rekke kunstnere som valgte å slå seg ned der. Bodde senere i Drøbak. Medlem av Skagenmalerne. Han ble tildelt Kongens fortjenstmedalje i gull. (Wikipedia)

➔ etter Johannes, og det er også han som gjengir anledningen der Jesus sier: «Jeg er verdens lys, den som følger meg skal ikke vandre i mørke, men ha livets lys.» (Kap 8,12)

Det er nok dette som antas å være motivet for bestillingen av maleriet fra Wilhelm Peters (1851-1935), at de som kommer til kirke skal bli seende på en ny måte.

Dette motivet er sannsynligvis fra takkegudstjenesten for unionsoppløsningen i 1905. Datoen er 7. desember. Wilhelm Peters maleri preger alterveggen.

«Stormangrep på en fiskerlandsby» fra 1895 viser Frelsesarméens korps i det de marsjerer inn på torget i Son. Dette skal være et av Wilhelm Peters' mest kjente bilder, som ble malt to år før han ferdigstilte altermotivet i Fredrikstad.

Fra 1897 til 1954 prydet maleriet av Wilhelm Peters alterpartiet i vår kirke. Nå henger det på Domkirkens nordre gallerivegg.

Martin

Heidi

Roy

Inger-Lise

Toril

Plutselig er stolen tom...

Vi som er igjen lærer oss å leve med minnene,
men først kan det være godt å ta farvel.

Telefon 69354020 • Alltid tilgjengelig • Østfold • fonus.no

FONUS
BEGRAVELSESBYRÅ

FONUS
BEGRAVELSESBYRÅ

SLEKTERS GANG

DØPTE

20.08 Gabriel Thorud Letting
 20.08 Noemi Berglund
 24.09 Iben Irene Kvalvik Hansen
 24.09 Ada Kamomilla Hjertaker Vågnes
 08.10 Elsie Heksem Seljebø

VIEDE

19.08 Maiken Louise Welde og Kim Hegge

DØDE

29.07.2023 Knut Klavestad (f. 1933)
 04.08.2023 Arne Johan Larsen (f. 1934)
 31.07.2023 Bjørn Hermod Andresen (f. 1968)
 18.08.2023 Laila Synnøve Andersen (f. 1938)
 25.08.2023 Per Møller Gundersen (f. 1944)
 28.08.2023 Odd Arnljot Ekseth (f. 1936)
 27.08.2023 Knut Leira (f. 1934)
 01.09.2023 Jan Birger Pettersen (f. 1939)
 07.09.2023 Grethe Lilian Pettersen (f. 1947)
 15.09.2023 Borghild Pettersen (f. 1925)
 17.09.2023 Rolv Oddvar Brenna (f. 1938)

02.10.2023 Ragnhild Eugenie Jensen (f. 1932)
 07.10.2023 Ragna Raeng (f. 1931)
 16.10.2023 Randi Lange Reinhoff (f. 1947)
 30.10.2023 Berit Synnøve Bakkehaugen (f. 1932)
 01.11.2023 Eva Jensen (f. 1929)
 31.10.2023 Tone Moorhouse (f. 1962)
 01.11.2023 Inger Johanne Bjarnholt (f. 1931)
 26.10.2023 Glenn Raymond Pettersen Lie (f. 1968)
 09.11.2023 Ole Johan Krøtøe (f. 1929)
 12.11.2023 Unn Marie Håheim Olsen (f. 1937)
 14.11.2023 Irene Martinsen (f. 1946)
 15.11.2023 Grethe Hansen (f. 1938)
 21.11.2023 Finn Thorbjørnsen (f. 1939)
 25.11.2023 Roy Gulbrandsen (f. 1965)
 24.11.2023 Rolf Boye Osvald Borgersen (f. 1939)
 27.11.2023 Kurt Hermansen (f. 1958)
 06.12.2023 Ruth Leira (f. 1939)
 06.12.2023 Terje Larssen (f. 1954)
 12.12.2023 Liv Fredrikke Høye (f. 1929)
 23.12.2023 Bjørn Steinar Høybjør (f. 1976)
 28.12.2023 Erik Julius Woldsdal (f. 1936)
 02.01.2024 Marit Synnøve Thorvaldsen (f. 1937)

TUNE BYGGSERVICE

nybygg   påbygg
 kjøkken   takomlegging
 bad og våtrom
 restaurering

Kontakt oss for et utformelt pristilbud!
 Tlf: 908 53 907
 www.tune-byggservice.no - fagkunnskap gir trygghet

RÅBEKKEN
 Dikeveien 1 – Telefon 69 36 39 00

TORVBYEN
 Gleder & Overraskelser

Vil du motta nyhetsbrev om det som skjer i Domkirken?

Hver måned lages det et aktuelt nyhetsbrev fra Domkirken. Her er siste nytt om tidspunkter for konserter, gudstjenester og andre aktiviteter. Send oss en epost, hvis du ønsker å få det tilsendt. Vår adresse: domkirken-menig@fredrikstad.kirken.no. Månedsbrevet kan også hentes i Domkirken og i Kirkens hus.

MULTICONSULT

BODAHL JOHANSEN
 BILGUMMIVERKSTED

Råbekksvingen 2, 1617 Fredrikstad
 Tlf. 40 00 23 09

NYTT MENIGHETSRAAD

Etter høstens valg presenterte sokneprest Endre Fyllingsnes nytt menighetsråd under gudstjenesten 22. oktober. Videre fra venstre Anders H. Tangen, Tor-Jørgen Andersen, Line H. Holten, Kristin Fauske Wenstøb, Elke W. Becker (vara), Venke Heidenstøm, Grete Ringdal (vara) og Cecilia J. Berg (vara). Guido Derås-De Jong og Lise M. Blix Nilsson (vara) var ikke til stede. (Foto: Erling Omvik)

Telefonnummer og adresser til oss i Domkirken menighet

Kirketorget felles telefon nr. 69 95 98 00

Her kan du melde dåp, vigsel og begravelse. Du får svar på henvendelser, uansett menighet, og settes videre.

Sentralbordet er betjent fra kl. 9 til 15. Kirketorget er åpent mandag-fredag fra kl. 10 til 14.

DOMKIRKENS MENIGHETSKONTOR

Besøksadresse: Kirkens hus, Nygaardsgaten 28, 3. etasje
Postadresse: Postboks 1405, 1602 Fredrikstad
E-post: domkirken-menig@fredrikstad.kirken.no

VESTRE FREDRIKSTAD GRAVLUND:
41 55 76 21

MENIGHETSRADETS LEDER:

Line Henriette Holten
Tlf. 480 82 605
E-post: linehenriette@tekna.no

REDAKSJONSKOMITEEN:

Erling Omvik (redaktør), Jon Albert Ihlebæk, Jo Edvardsen og Jan H. Ihlebæk

Denne utgaven er laget i samarbeid med Glemmen og Gamle Glemmen menigheter.

Daglig leder
Jo Edvardsen
930 87 017

Sokneprest
Endre Fyllingsnes
920 46 413

Sokneprest
Andreas Vassal
994 03 671

Domkantor
Dan René Dahl
996 92 800

Domkantor
Tore Erik Mohn
900 96 618

Domprost
Kåre Rune Hauge
901 77 758

Menighetspedagog
Liv Skovdahl
950 16 007

Kirketjener
Trond Olav Hansen
971 24 545

Soknediakon
Ann Christin
Arneberg
Nicolaysen
414 76 823

Benjamin Nordling

Birgit Groth

Hans Kristian
Helgesen

Thordis Snæland

Heidi Lokke
Sletner

Einar Nilsen

Farmannsgate 10 // Tlf: **69 130 130** (24t)
Et lokaleid begravningsbyrå // jolstad.no

**Setter
du pris på
menighets-
bladet?**

**VIPS din gave
til 12631**

FØLG OPPDATERINGER OM DOMKIRKEN I SOSIALE MEDIER

Hjemmesider: kirken.no/fredrikstad-domkirke
Facebook-sider: fredrikstad domkirke
E-post: domkirken-menig@fredrikstad.kirken.no
Instagram: domkirkenfredrikstad

Ønsker du å gi en gave til Menighetsbladet? Domkirkens konto: 1503 73 90795

«KOM GJERNE INNOM VÅR SAMTALE-GRUPPE OM TRO OG BIBELTEKSTER»

Tekst og foto: Jon Albert Ihlebæk

Det er ikke alltid lett å få oversikt over innholdet i hele Bibelen og skille det vesentlige fra det som er mindre viktig. Å snakke med noen i ro og tillit kan være avklarende.

FOR DEN SOM har lyst til å undre seg sammen med noen om tro og bibeltekster er det i Domkirken mulighet for hvem som helst til å stikke innom og ta del i samtale.

Møtetidspunktene gjøres kjent på Domkirkens hjemmeside. kirken.no/fredrikstad-domkirke. En gang i måneden er muligheten der i Domkirkens lokaler. Man kommer når man kan, «fast» eller nå og da.

Kristin Fauske Wenstøb er initiativtaker og leder for samtalen. Hun har vært leder for menighetsrådet over flere år og ønsker at menigheten skulle ha et tilbud for en regelmessig åpen Bibel-samtale. Da jeg stakk innom på et åpent møte var sju stykker samlet. På bordet var det satt fram frukt og litt annet godt som hører årstiden til, sammen med kaffe, kakao og te.

Etter litt sosialt småprat leste Kristin tre tekster for kommende søndag, som et utgangspunkt for samtalen. Ordet ble så gitt fritt, til både spørsmål, undring og noen prøvende svar.

Man kan fort tenke seg at det i en samtalegruppe er lett å gi fasitsvar.

– Det er ikke slik her. Å være samtalepartner er å hjelpe hverandre med «det som står skrevet», både til videre fordykning og undring, kanskje også fram til en aha-opplevelse, sier Kristin Fauske Wenstøb. Under samtalen hørte jeg det ble sagt at «nå gleder jeg meg mer til å høre presten utlegge innholdet i tekstene».

– Det er fint å komme sammen for å dele tanker om tro, kunne undre oss og utdype de spørsmålene vi har rundt bibeltekstene, lærerikt, uttrykte en av deltakerne.

Andre påpekte at samtalen gir hjelp til å se sammenhenger mellom bibeltekstene og at det er viktig å treffe folk også på en litt annen arena enn gudstjenestene.

– Kom gjerne innom om du har lyst, du er velkommen, sier Kristin. Det kan godt hende du får noen svar på spørsmål, i alle fall får du synspunkter fra mennesker som undrer seg over hva det er å tro og som leter etter svar og sammenhenger.

Kveldens samtalegruppe, fra venstre Gustav Nilsen, Inger Elisabeth Ihlebæk, Arve Negaard, Kristin Fauske Wenstøb, Ann-Cathrin Vestby, Tor-Jørgen Andersen og Grete Ringdal.